IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 20.9.2013
COM(2013) 637 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-KUNSILL U LILL-PARLAMENT EWROPEW

RAPPORT TA' PROGRESS DWAR IŻ-ŻONA EWROPEA TAR-RIĊERKA 2013

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

{SWD(2013) 333 final}

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-KUNSILL U LILL-PARLAMENT EWROPEW

RAPPORT TA' PROGRESS DWAR IŻ-ŻONA EWROPEA TAR-RIĊERKA 2013

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

1. INTRODUZZJONI

Ir-riformi fiż-ŻER bħala kontribuzzjoni strateġika għat-tkabbir u l-impjiegi

Ir-riformi tas-sistemi nazzjonali tar-riċerka huma fil-qalba taż-Żona Ewropea tar-Riċerka (ŻER). Sistemi nazzjonali tar-riċerka aktar effettivi se jgħinu biex jingħataw tweġibiet lil sfidi tas-soċjetà Ewropej tal-futur, flimkien mal-Orizzont 2020 li ser tkun eżemplari għat-twettiq kollha tal-prijoritajiet taż-ŻER. Ir-riformi taż-ŻER huma saħansitra aktar urġenti fil-kuntest tal-kriżi ekonomika u finanzjarja riċenti li teħtieġ soluzzjonijiet rapidi, effiċjenti u li jiġġeneraw it-tkabbir.

Ir-riċerka Ewropea hija essenzjali biex tiġi żgurata l-kompetittività futura tal-ekonomiji tagħna u jkun ġenerat it-tkabbir ekonomiku, kif rikonoxxut mill-Istati Membri kollha meta adottaw il-mira ta' 3 % tal-PGD ta' investiment fir-riċerka u l-iżvilupp. Filwaqt li l-investiment privat fir-riċerka huwa kruċjali biex tinkiseb din il-mira, l-awtoritajiet nazzjonali għandhom jipprovdu għal riformi strutturali biex jiżdied tali investiment. Ir-riċerka hija komponent essenzjali mill-proċess tas-Semestru Ewropew li matulu l-Istati Membri jidentifikaw ir-riformi nazzjonali baġitarji u ekonomiċi tagħhom.

Bħala kontribuzzjoni strateġika għall-istrateġija Ewropa 2020[1] u b'mod partikolari t-tkabbir intelliġenti fl-Ewropa, fis-17 ta' Lulju 2012, il-Kummissjoni Ewropea adottat il-Komunikazzjoni dwar "Sħubija Rinfurzata taż-Żona Ewropea tar-Riċerka għall-Eċċellenza u għat-Tkabbir"[2]. Din issejjaħ għal bidliet strutturali urġenti fl-Ewropa kollha fi sħubija bejn l-Istati Membri, l-Organizzazzjonijiet tal-Partijiet Interessati u l-Kummissjoni għal twettiq f'waqtu ta' miżuri konkreti biex jikber il-livell ta' eċċellenza tas-sistema tar- riċerka pubblika tal-Ewropa.

Hemm bżonn ta' direzzjoni politika b'saħħitha fis-Semestru Ewropew

Ir-riformi taż-ŻER jridu jkunu parti miċ-ċiklu ta' governanza tas-Semestru Ewropew sabiex jiġu stabbiliti politiki ta' riċerka nazzjonali fil-kuntest ekonomiku usa'. Kif rikonoxxut mill-Kunsill[3], l-Istati Membri huma mistiedna *"biex jidentifikaw ir-riformi u l-azzjonijiet nazzjonali meħtieġa għall-kisba taż-ŻER fil-kuntest tal-Unjoni tal-Innovazzjoni, skont l-ispeċifiċitajiet nazzjonali tagħhom, u biex jippreżentaw dawn ir-riformi u l-implimentazzjoni sussegwenti tagħhom f'rapport dwar miżuri nazzjonali b'rabta maż-ŻER, fejn ikun adatt fil-Programmi Nazzjonali ta' Riforma li jibdew mis-Semestru Ewropew 2013".* Direzzjoni politika b'saħħitha fil-livell tal-Unjoni Ewropea, li tinvolvi l-Pajjiżi Assoċjati fejn hu xieraq, hija kruċjali biex jiġi żgurat l-iżvilupp taż-ŻER biex tiffunzjona b'mod sħiħ.

Il-kamp tar-Riċerka u l-Innovazzjoni fl-Ewropa hhuwa divers, karatterizzat minn mogħdijiet istituzzjonali u strutturi ta' governanza differenti. L-Istati Membri u r-reġjuni għandhom

[1] COM(2010) 2020 finali
[2] COM(2012) 392 finali
[3] C 17649/12, RECH 467, COMPET 773

jirriformaw is-sistemi tar-riċerka skont l-elementi pożittivi u l-ispeċifiċitajiet nazzjonali tagħhom stess. Fiċ-ċiklu tas-Semestru Ewropew tal-2013, diversi Stati Membri diġà inkludew taqsima ddedikata liż-ŻER jew irriferew indirettament għaż-ŻER fil-Programmi Nazzjonali ta' Riforma tagħhom (PNR).

Il-Komunikazzjoni dwar iż-ŻER ġiet approvata mill-Kunsill[4] u milqugħa mill-Parlament Ewropew[5]. Il-bżonn li ż-ŻER tiġi indirizzata bħala *"għan prijoritarju għat-tkabbir u l-iżvilupp ekonomiku, soċjali u kulturali tal-UE, kif ukoll l-eċċellenza xjentifika u l-koeżjoni bejn l-Istati Membri, ir-reġjuni u s-soċjetajiet"* kien rikonoxxut mill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE) u mill-Kumitat tar-Reġjuni (KtR). [6]

L-involviment imsaħħaħ tal-partijiet interessati taż-ŻER

Il-partijiet interessati fir-riċerka għandhom rwol deċiżiv fl-iżvilupp ta' Sħubija taż-ŻER b'saħħitha. Huma l-aktar li jafu d-diffikultajiet li jiltaqgħu magħhom ir-riċerkaturi fl-aċċess għal, l-iżvilupp u l-ħakma tal-karrieri xjentifiċi. Filwaqt li l-Istati Membri għandhom joħolqu ambjent politiku favorevoli għaż-ŻER biex jiffjorixxu, organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw u jwettqu r-riċerka għandhom jerfgħu r-responsabilità għall-implimentazzjoni taż-ŻER fix-xogħol ta' kuljum tagħhom.

Il-ħames Organizzazzjonijiet tal-Partijiet Interessati Ewropej tar-riċerka li magħhom il-Kummissjoni ffirmat Dikjarazzjoni Konġunta, segwiti minn erba' Memoranda ta' Fehim u dikjarazzjoni unilaterali, fl-istess ġurnata tal-adozzjoni tal-Komunikazzjoni dwar iż-ŻER[7], impenjaw ruħhom li jitolbu lill-membri tagħhom li jagħmlu progress mdaqqas fl-oqsma relevanti ta' prijorità taż-ŻER sa tmiem l-2013 u li jippreżentaw Rapport ta' Progress konċiż sa Diċembru 2013.

Ġiet stabbilita mill-Kummissjoni pjattaforma tal-partijiet interessati biex ikunu segwiti l-implimentazzjoni dwar l-impenji, l-iskambju ta' informazzjoni u biex ikunu indirizzati kwistjonijiet komuni.

L-ewwel Rapport ta' Progress taż-ŻER

Ir-Rapport ta' Progress tal-2013 dwar iż-ŻER jippreżenta għall-ewwel darba ħarsa ġenerali tal-kuntest politiku, il-passi meħuda u l-ewwel kisbiet fit-28 Stati Membru kif ukoll f'għadd ta' Pajjiżi Assoċjati[8]. Id-Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni li jakkumpanja r-rapport, "Fatti u Ċifri dwar iż-ŻER", jippreżenta informazzjoni fattwali kemm fil-livell nazzjonali kif ukoll fil-livell Ewropew dwar il-prijoritajiet taż-ŻER. Dan jipprovdi bażi għat-tejjija ta' valutazzjoni profonda tal-progress dwar iż-ŻER fl-2014.

Ir-riformi strutturali u t-tfassil tal-politika taż-ŻER jistgħu jiġu bbażati biss fuq sistema ta' monitoraġġ b'saħħitha li tipprovdi informazzjoni preċiża dwar il-politiki nazzjonali u dwar l-implimentazzjoni tagħhom minn organizzazzjonjiet li jiffinanzjaw u jwettqu r-riċerka. Il-mekkaniżmu tal-monitoraġġ taż-ŻER huwa proċess li jevolvi li jinbena f'kollaborazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri u l-Organizzazzjonijiet tal-Partijiet interessati. Ser jitwettaq aktar titjib, inkluż dwar il-metodoloġija u l-kwalità tad-dejta.

---

4 *idem*. Din issejjaħ ukoll għal "monitoraġġ tal-progress taż-ŻER f'rabta mill-qrib mas-Semestru Ewropew, kif ukoll direzzjoni ta' livell għoli mill-Kunsill (…)"

5 Il-Kumitat tal-ITRE 19/6/2012

6 EESC INT/662-CES2075-2012_00_00_TRA_AC u ĠU 2013/C 62/4

7 EARTO, EUA, LERU, NordForsk, Science Europe. Sena wara, CESAER ngħaqdet mas-Sħubija permezz ta' dikjarazzjoni unilaterali

8 Tliet Pajjiżi Assoċjati (l-Isvizzera, l-Islanda u n-Norveġja) ġew analizzati abbażi tal-kontribuzzjonijiet volontarji tagħhom.

2. ANALIŻI TAL-EWWEL RAPPORT TA' PROGRESS TAŻ-ŻER: IR-RIŻULTATI EWLENIN U X-XEJRIET ĠENERALI

F'kuntest ta' pressjoni kontinwa fuq il-baġits nazzjonali tar-R&Ż, ir-riformi strutturali taż-ŻER għandhom jgħinu biex ir-riżorsi limitati jintużaw b'mod aktar effiċjenti u għalhekk jiġi massimizzat ir-redditu fuq l-investiment fir-riċerka filwaqt li tiżdied l-effettività tagħha fuq il-livell nazzjonali u tal-UE.

L-EFFETTIVITÀ TAS-SISTEMI NAZZJONALI TAR-RIĊERKA

L-iffinanzjar kompetittiv tar-riċerka jikkontribwixxi għall-effiċjenza tal-flejjes pubbliċi investiti fir-riċerka. Sew jekk il-kompetizzjoni hi żgurata permezz ta' sejħiet miftuħa u sew jekk jiġu allokati fondi bbażati fuq il-prestazzjoni, din iġġib bidliet organizzattivi u ttejjeb il-kwalità u r-rikonoxximent tal-istituzzjonijiet u tar-riċerkaturi tagħhom fid-dinja kollha. Is-sehem tal-finanzjament kompetittiv u tal-finanzjament istituzzjonali bbażat fuq il-prestazzjoni qed jikber fl-Ewropa. Bl-istess mod, maġġoranza dejjem akbar ta' Stati Membri qed tapplika l-prinċipji bażiċi ta' evalwazzjoni internazzjonali bejn il-pari[9] u bosta minnhom jużaw evalwaturi barranin li jfittxu indipendenza akbar fl-evalwazzjonijiet, jew li jgħollu l-istandards domestiċi, filwaqt li jaġġustaw il-proċess skont l-ispeċifiċitajiet tal-qasam u tal-kuntest nazzjonali.[10] Dan huwa l-każ ukoll fil-livell Ewropew, fejn l-għarfien espert internazzjonali ta' bejn il-pari huwa l-prinċipju ewlieni tal-allokazzjoni tal-fondi fil-Programmi ta' Qafas (FPs).

Filwaqt li l-bilanċ bejn finanzjament kompetittiv u mhux kompetittiv hija kwistjoni ta' għażla nazzjonali, finanzjament kompetittiv u valutazzjonijiet istituzzjonali bbażati fuq il-prestazzjoni għandhom ikunu fil-qalba tad-deċiżjonijiet marbuta mal-finanzjament tar-riċerka fl-Istati Membri, li japplikaw il-prinċipji bażiċi ta' evalwazzjoni bejn il-pari internazzjonali.

KOOPERAZZJONI TRANSNAZZJONALI

L-Ewropa teħtieġ massa kritika biex jiġu indirizzati l-isfidi l-kbar b'mod effiċjenti u biex isir l-aħjar użu mir-riżorsi disponibbli fl-Ewropa. Attivitajiet konġunti jippermettu li jiġu mmobilizzati l-komplimentaritajiet transkonfinali biex tiġi evitata duplikazzjoni inutli tal-isforzi, biex jiġu sfruttati s-sinerġiji u biex titwettaq riċerka fuq skala kbira li ma tistax titwettaq minn pajjiż wieħed.

Il-Programm Qafas tal-UE huwa l-istrument l-aktar b'saħħtu li jappoġġa l-kooperazzjoni transnazzjonali ta' gruppi ta' riċerka fost l-Istati Membri u l-Pajjiżi Assoċjati[11]. B'mod importanti, dan isaħħaħ ukoll il-koordinazzjoni transnazzjonali tal-programmi nazzjonali tar-riċerka permezz ta' ħafna skemi ta' korrdinazzjoni tal-ERA-Net. L-FP7 jappoġġa inizjattivi ġodda fuq skala kbira:

– Tnedew 5 inizjattivi skont l-Artikolu 185, li waħda minnhom tinvolvi t-28 Stat Membru kollha. F'Lulju 2013, il-Kummissjoni pproponiet li dawn jiġu amplifikati u jissaħħu u għaldaqstant immobillzat b'kollox xi EUR 3500 miljun, li minnhom xi EUR 1400 miljun permezz tal-Orizzont[12] 2020 u

[9] http://ec.europa.eu/research/era/docs/en/voluntary_guidelines.pdf

[10] Id-Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni (DĦPK) "Fatti u Ċifri dwar iż-ŻER", p. 14-15.

[11] L-Istati Membri rċevew madwar EUR 29,4 biljun u l-Pajjiżi Assoċjati EUR 2,9 biljun f'kontribuzzjonijiet mill-KE fl-2007-2012

[12] COM(2013) 494 finali

– Mill-2009 tniedu għaxar Inizjattivi ta' Programmazzjoni Konġunta. Ħamsa minnhom issa għandhom Aġendi Strateġiċi ta' Riċerka konġunti u 7 minnhom nedew jew ippjanaw sejħiet konġunti.

– Barra minn hekk, għadd ta' Organizzazzjonijiet Intergovernattivi sinifikanti għandhom rwol importanti fl-appoġġ ta' kooperazzjoni transnazzjonali permezz ta' koordinament u billi jiffinanzjaw ir-riċerka fuq livell intra-Ewropew u internazzjonali. Pereżempju, bl-appoġġ qawwi tal-Istati Membri tagħhom, l-Organizzazzjonijiet Intergovernattivi Ewropej tar-Riċerka[13] li huma membri tal-EIROforum, jipprovdu xi wħud mill-aqwa infrastrutturi tar-riċerka fid-dinja. L-allinjament tal-bżonnijiet tal-komunità xjentifika u l-appoġġ tal-Istati Membri huma komponent ewlieni għas-suċċess tal-EIROforum.

Diversi aġenziji li jiffinanzjaw ir-riċerka tal-Istati Membri għandhom ftehimiet bilaterali jew multilaterali jew mudelli ta' kooperazzjoni transnazzjonali speċifiċi bħalma hi l-proċedura tal-Aġenzija Mexxejja[14]. Madankollu, il-biċċa l-kbira ta' dawn l-inizjattivi huma minn isfel għal fuq u ta' daqs limitat. Esklużi l-finanzjament tal-Programm Qafas u l-Aġenzija Spazjali Ewropea, inqas minn 1 % tal-finanzjament pubbliku nazzjonali tar-riċerka u l-iżvilupp jintefaq fuq ir-riċerka transnazzjonali fl-Ewropa, u inizjattivi lejn żieda fl-interoperabbiltà tal-programmi nazzjonali ta' riċerka għadhom relattivament skarsi[15].

Sabiex jinkiseb impatt akbar tar-riċerka bil-fondi pubbliċi limitati disponibbli għar-riċerka, huwa essenzjali mhux biss li jinfetaħ il-finanzjament transnazzjonali, iżda li prinċipalment jiġu allinjati b'mod strateġiku s-sorsi differenti ta' fondi nazzjonali u oħrajn fil-livell tal-UE. Xi Stati Membri adottaw strateġiji nazzjonali li jieħdu kont tal-prijoritajiet konġunti miftiehma fl-Orizzont 2020 jew fl-Aġenda Strateġika ta' Riċerka tal- Inizjattivi ta' Programmazzjoni Konġunta li jkunu qed jipparteċipaw fihom. Il-livell ta' allinjament huwa madankollu baxx wisq biex jissolvew l-isfidi ewlenin tas-soċjetà li l-Ewropa trid tiffaċċja.

L-Istati Membri għandhom jallinjaw aħjar il-programmi nazzjonali ta' riċerka sabiex jimplimentaw aġendi strateġiċi ta' riċerka maqbula b'mod komuni fil-kuntest tal-programmazzjoni konġunta. Huma għandhom ukoll itejbu l-interoperabilità bejn il-programmi nazzjonali sabiex tiġi ffaċilitata aktar kooperazzjoni fir-riċerka transkonfinali.

Grazzi għal programm konġunt mill-Istati Membri, aktar riċerkaturi jistgħu jikkollaboraw f'attivitajiet transnazzjonali tar-riċerka ffinanzjati nazzjonalment li jindirizzaw sfidi tas-soċjetà, kif intwera pereżempju, fl-Alleanza Ewropea għar-Riċerka dwar l-Enerġija tal-Pjan SET[16].

INFRASTRUTTURI TAR-RIĊERKA

Eżerċizzji ta' mmappjar[17] riċenti wrew l-għadd kbir ta' infrastrutturi tar-riċerka fl-Ewropa kollha u għamlu l-qasam aktar trasparenti. Il-monitoraġġ taż-ŻER juri wkoll li l-kundizzjonijiet ta' aċċess transkonfinali għal infrastrutturi ta' riċerka mhux dejjem huma rrappurtati u armonizzati fost l-Istati Membri.

Hemm bżonn ta' aktar trasparenza tal-kundizzjonijiet għall-aċċess transnazzjonali għal infrastrutturi tar-riċerka.

[13] CERN, EFDA-JET, EMBL, ESA, ESO, ESRF, European XFEL u ILL
[14] DĦPK "Fatti u Ċifri dwar iż-ŻER", p. 17.
[15] JOREP Study (Joint & Open Research European Programmes) for the European Commission, 2013
[16] COM(2007) 723 finali
[17] pereżempju, Research Infrastructures in ERA, ESF member organisation forum, Marzu 2013

L-Orizzont 2020 ser tkompli tintegra u tiftaħ infrastrutturi ewlenin nazzjonali ta' riċerka eżistenti ta' interess pan-Ewropew u reġjonali lir-riċerkaturi Ewropej kollha, kemm mill-akkademiċi kif ukoll mill-industrija, u jiġi żgurat l-użu ottimali u l-iżvilupp konġunt tagħhom. Il-Forum Strateġiku Ewropew għall-Infrastrutturi tar-Riċerka (ESFRI) huwa eżempju ta' suċċess ta' strument strateġiku li jiżviluppa l-integrazzjoni xjentifika tal-Ewropa. Il-Kummissjoni u l-Istati Membri flimkien qed jagħmlu progress fl-implimentazzjoni tal-impenn tal-Unjoni tal-Innovazzjoni biex ilestu jew iniedu, sal-2015, 60 % tal-48 infrastruttura prijoritarja kif identifikati fl-2010 mill-ESFRI. L-użu dejjem jiżdied tar-Regolament dwar l-ERIC għat-twaqqif ta' infrastrutturi tar-riċerka Ewropej huwa eżempju tajjeb ta' strument li jwassal għal strutturi ta' governanza aktar komparabbli u kondizzjonijiet ċari ta' aċċess.

L-impenji finanzjarji nazzjonali jibqgħu kruċjali biex jappoġġaw viżjoni fit-tul u l-parteċipazzjoni f'infrastrutturi globali tar-riċerka ta' interess Ewropew, aktar u aktar fi żminijiet ta' kriżi ekonomika. Kważi żewġ terzi tal-Istati Membri żviluppaw pjanijiet direzzjonali ta' infrastruttura tar-riċerka[18], li jikkontribwixxu għad-deframmentazzjoni tal-infrastrutturi tar-riċerka fl-Ewropa. Madankollu, għad fadal lok għal allinjament aħjar mal-pjan direzzjonali tal-ESFRI. L-Orizzont 2020 se tkompli tiffaċilita u tappoġġa t-tħejjija, l-implimentazzjoni s-sostenibbiltà fit-tul u t-tħaddim effiċjenti tal-infrastrutturi tar-riċerka identifikati mill-ESFRI u infrastrutturi tar-riċerka oħrajn ta' klassi mondjali.

L-Istati Membri għandhom jindirizzaw l-ostakli finanzjarji, manigerjali u politiċi għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-infrastrutturi tar-riċerka. Dawn għandhom jallinjaw il-pjanijiet direzzjonali tal-infrastrutturi tar-riċerka u jikkoordinaw l-iżvilupp tagħhom.

Il-Kummissjoni Ewropea se tiżviluppa Karta għall-aċċess transkonfinali għal, u l-użu ta', l-infrastrutturi tar-riċerka sabiex jinkisbu aktar trasparenza u kundizzjonijiet armonizzati għall-aċċess transnazzjonali għal infrastrutturi ta' riċerka.

SUQ TAX-XOGĦOL MIFTUĦ GĦAR-RIĊERKATURI

Suq tax-xogħol Ewropew ġenwinament miftuħ u attraenti għar-riċerkaturi huwa fattur essenzjali għall-kompletezza taż-ŻER.

Reklutaġġ miftuħ, trasparenti u msejjes fuq il-mertu jiżgura li sistemi tar-riċerka jkunu jistgħu jagħżlu mill-ġabra tat-talenti l-aktar wiesgħa, u b'hekk tiġi ġġenerata l-eċċellenza u titrawwem il-mobbiltà. Aktar minn 200 università u istitut tar-riċerka huma impenjati b'mod attiv sabiex l-eżerċizzju "L-eċċellenza tar-riżorsi umani fir-riċerka", u l-maġġoranza l-kbira qegħdin jirrevedu l-proċessi ta' reklutaġġ tagħhom. L-użu tal-Portal tal-Impjiegi EURAXESS biex jiġu riklamati pożizzjonijiet tar-riċerka fl-UE kollha jirrappreżenta wkoll pass sostanzjali 'l quddiem u għen biex titqabbel il-provvista u d-domanda bejn il-fruntieri. Madankollu, il-prinċipji ta' reklutaġġ miftuħ jestendu sew lil hinn mid-dritt li wieħed ikun jaf u japplika għall-pożizzjonijiet. Madwar 40 % tar-riċerkaturi tal-UE indikaw li "ma kinux sodisfatti" bil-prattiki tar-reklutaġġ miftuħ fl-istituzzjoni tagħhom. F'xi pajjiżi, il-proporzjon kien ta' aktar minn 50 %[19].

L-2012 rat tkabbir fid-diverġenza fil-prestazzjoni tal-innovazzjoni fost l-Istati Membri. F'dan l-ambjent, flimkien ma' tnaqqis fil-baġits tar-riċerka fil-pajjiżi l-aktar affettwati mill-kriżi finanzjarja, ir-reklutaġġ miftuħ u l-iżvilupp tal-karrieri tkun aktar importanti biex jinħolqu l-kundizzjonijiet għal tkabbir aktar bilanċjat fl- Ewropa.

[18] DĦPK "Fatti u Ċifri dwar iż-ŻER", p. 18.
[19] DĦPK "Fatti u Ċifri dwar iż-ŻER", pp. 21-22.

Huwa meħtieġ sforz koordinat mill-Istati Membri u l-istituzzjonijiet biex jiżguraw li l-pożizzjonijiet tar-riċerka kollha huma soġġetti għal prattiki ta' reklutaġġ miftuħ, trasparenti u msejjes fuq il-mertu.

Għad hemm differenzi bejn l-Istati Membri f'dak li għandu x'jaqsam mat-trasferibilità tal-għotjiet u l-aċċess għal għotjiet nazzjonali. Ftit huma l-Istati Membri li jirrapportaw li l-mekkaniżmi nazzjonali ta' finanzjament tagħhom jipprevedu l-portabilità tal-għotjiet. Aċċess għal għotjiet nazzjonali u fellowships spiss jiġi mxekkel għal dawk li mhumiex residenti ħlief fejn dan il-finanzjament iservi l-interess tas-sistema tar-riċerka nazzjonali. Minkejja li bosta inizjattivi[20] ġew adottati, l-impatt tagħhom għadu limitat fl-UE.

L-Istati Membri għandhom ineħħu l-ostakli li jipprevjenu l-implimentazzjoni ta' aċċess għal, u l-portabbiltà ta' għotjiet nazzjonali, u organizzazzjonijiet li jiffinanzjaw ir-riċerka għandhom jintensifikaw il-koperazzjoni sabiex jiġi ffaċilitat il-proċess.

Proċeduri mgħaġġla ta' immigrazzjoni li jistgħu jkunu fattur deċiżiv biex jiġbdu l-aqwa talent globali lejn l-Ewropa. F'Marzu 2013, il-Kummissjoni pproponiet riformulazzjoni[21] tad-"Direttiva dwar il-Viża Xjentifika" li tistabbilixxi skadenzi ta' żmien aktar ċari għall-awtoritajiet nazzjonali biex jiddeċiedu dwar l-applikazzjonijiet, u tipprovdi lir-riċerkaturi aktar opportunitajiet għall-mobilità u l-aċċess għas-suq tax-xogħol wara s-soġġorn tagħhom.

Relattivament, l-Ewropa għandha ftit riċerkaturi impjegati fl-industrija filwaqt li fl-istess ħin tħarreġ għadd dejjem jikber ta' PhDs. Għalkemm in-natura tat-taħriġ dottorali qiegħda tiddiversifika u iżjed gradwati jibdew karrieri barra mill-qasam akkademiku, ħafna m'humiex preparati sewwa għas-suq tax-xogħol.

Kien hemm progress f'diversi Stati Membri għalkemm l-isfida tibqa' fis-sejħa usa' f'termini ta' lħiq, finanzjament u s-sostenibbiltà u l-involviment tal-industrija fit-taħriġ għall-PhDs, biex, b'mod notevoli, jiġu koperti kull ma hemm fil-Prinċipji għal Taħriġ Innovattiv fil-Livell ta' Dottorat fl-Ewropa, kif approvat mill-Kunsill[22]. Barra minn hekk, għadd ta' Stati Membri għamlu użu tajjeb mill-fondi strutturali biex jappoġġaw it-taħriġ ta' kandidati għad-dottorat.

L-Istati Membri, l-organizzazzjonjiet li jiffinanzjaw u jwettqu r-riċerka huma mħeġġa jippromwovu użu akbar tal-prinċipji tat-taħriġ dottorali innovattiv, inkluż, fejn ikun xieraq, permezz tal-użu ta' Fondi Ewropej Strutturali u ta' Investiment.

Bħala għajnuna biex tikber l-parteċipazzjoni fiż-ŻER, il-Kummissjoni qed tipproponi t-twaqqif tal-"Katedri tal-ŻER" taħt l-Orizzont 2020 biex issostni l-universitajiet u l-istituzzjonijiet l-oħra tar-riċerka sabiex jiksbu l-livell ta' eċċellenza meħtieġa fir-riċerka biex ikunu kompetittivi fuq il-livell internazzjonali. Tnediet sejħa bi prova taħt l-FP7 li għaliha aktar minn 100 istituzzjoni wieġbu.

L-UGWALJANZA BEJN IS-SESSI U L-INTEGRAZZJONI FIR-RIĊERKA

Ir-riċerka Ewropea għadha ssofri minn telf sostanzjali, u minn użu ineffiċjenti ta' nisa bi kwalifiki għolja ħafna, u minn nuqqas ta' dimensjoni tal-irġiel u n-nisa fil-kontenut tar-riċerka. Jekk in-numru ta' nisa gradwati b'PhD kiber b'mod sinifikanti f'dawn l-aħħar snin

[20] jiġifieri, "Il-flus isegwu r-Riċerkatur" u "Il-flus isegwu l-Linja ta' Kooperazzjoni"

[21] http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/immigration/study-or-training/docs/students_and_researchers_proposal_com_2013_151_en.pdf

[22] Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar l-immodernizzar tal-edukazzjoni għolja, 11/2011, http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/11/st16/st16746.en11.pdf

prattikament fis-setturi kollha, in-nisa fir-riċerka għadhom minoranza u n-numru ta' kapijiet nisa tal-istituzzjonijiet fis-settur tal-edukazzjoni għolja huwa baxx ħafna[23].

F'termini ta' inizjattivi politiċi, l-istampa fl-Istati Membri għadha ferm eteroġenea. L-ugwaljanza bejn is-sessi hija ġeneralment regolata fil-livell tad-dispożizzjonijiet ġenerali tas-suq tax-xogħol. Xi ftit Stati Membri jidhru li għandhom dispożizzjonijiet speċifiċi li jiżguraw l-ugwaljanza bejn bejn l-irġiel u n-nisa fi ħdan il-qafas legali tagħhom għar-riċerka. F'nofs l-Istati Membri jiġu żviluppati inċentivi biex in-nisa żgħażagħ jkunu mħeġġa jidħlu għal karriera xjentifika u biex isostnu lin-nisa jagħżlu karrieri fir-riċerka. Numru iżgħar ta' Stati Membri jiffissaw miri partikolarment għall-bilanċ bejn l-irġiel u n-nisa fi gruppi u kumitati. Ftit ħafna huma dawk li jinkoraġġixxu l-istituzzjonijiet biex jadottaw u jimplimentaw Pjanijiet dwar l-Ugwaljanza bejn l-Irġiel u n-Nisa[24].

Ftit qed tingħata attenzjoni mill-Istati Membri lill-integrazzjoni tad-dimensjoni tal-irġiel u n-nisa fil-programmi nazzjonali ta' riċerka minkejja li jekk jiġu indirizzati b'mod xieraq il-bżonnijiet, l-imġieba u l-attitudnijiet kemm tan-nisa kif ukoll tal-irġiel, il-kwalità u r-rilevanza tar-riżultati tar-riċerka u l-innovazzjoni jistgħu jittejbu.

L-Istati Membri għandhom jimplimentaw strateġiji komprensivi ta' bidla strutturali biex jingħelbu d-differenzi bejn l-irġiel u n-nisa fl-istituzzjonijiet u programmi ta' riċerka.

Fl-FP7, il-Kummissjoni ffinanzjat it-twaqqif u l-implimentazzjoni ta' pjanijiet ta' ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa fl-organizzazzjonjiet tar-riċerka. Fl-2013, se titnieda l-ERA-NET GENDERNET biex tappoġġa l-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri u Pajjiżi Assoċjati.

Fl-Orizzont 2020, il-Kummissjoni Ewropea se tkompli tappoġġa l-bidla strutturali fl-istituzzjonijiet tar-riċerka. Meta mqabbel mal-FP7, l-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa u d-dimensjoni tal-irġiel u n-nisa fil-kontenut tar-riċerka u l-innovazzjoni se tkun b'mod aktar sistematiku operazzjonalizzati fl-istadji varji tal-programmi tal-Orizzont 2020.

L-OTTIMIZZAZZJONI TAĊ-ĊIRKOLAZZJONI U T-TRASFERIMENT TAL-GĦARFIEN XJENTIFIKU

Aċċess miftuħ għar-riżultati tar-riċerka ffinanzjata pubblikament

L-għarfien huwa essenzjali fiż-ŻER. L-għarfien iffinanzjat pubblikament għandu jkunu disponibbli għal riċerkaturi u s-settur privat, biex itejbu l-bażi ta' għarfien, inaqqsu d-diskrepanzi reġjonali u jippromwovu soluzzjonijiet innovattivi għall-isfidi tas-soċjetà.

Aċċess mingħajr restrizzjonijiet u mingħajr ħlas għall-pubblikazzjonijiet hija appoġġata minn għadd li dejjem qed jikber ta' universitajiet, ċentri ta' riċerka u aġenziji ta' finanzjament fl-Ewropa. Kważi l-Istati Membri kollha ffissaw kundizzjonijiet legali u amministrattivi bħala appoġġ għall-aċċess miftuħ għall-pubblikazzjonijiet, u xi wħud minnhom qed jippromwovi wkoll l-Aċċess Miftuħ għad-dejta[25].

L-Istati Membri għandhom ikomplu jagħmlu sforzi fl-implimentazzjoni tal-Aċċess Miftuħ għall-pubblikazzjonijiet, u jkomplu jistabbilixxu qafas adegwat ta' politika għall-Aċċess Miftuħ għad-dejta, filwaqt li jitqiesu kwistjonijiet dwar l-IPR, partikolarment fil-każ tal-involviment tas-settur privat fir-riċerka.

---

23 Ċifri tas-SHE għall-2012: in-nisa jirrappreżentaw 46 % tal-gradwati b'PhD tal-UE, 33 % tar-riċerkaturi, 20 % tal-istaff akkademiku għoli; l-iżbilanċ bejn l-irġiel u n-nisa hija aktar impressjonanti fit-teħid tad-deċiżjonijiet, fejn 15.5 % tal-kapijiet tal-istituzzjonijiet u 10 % tar-retturi fl-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni superjuri (HEI) huma nisa. http://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/she-figures-2012_en.pdf

24 DĦPK "Fatti u Ċifri dwar iż-ŻER", p. 26.

25 DĦPK "Fatti u Ċifri dwar iż-ŻER", p. 28.

L-Orizzont 2020 qed tagħti eżempju, billi tagħmel l-Aċċess Miftuħ għall-pubblikazzjonijiet tar-riċerka obbligatorju għall-finanzjament tar-riċerka u l-innovazzjoni fil-livell tal-UE.

Id-dimensjoni diġitali taż-ŻER

Il-mezzi diġitali huma essenzjali għall-ħolqien, l-aċċess u t-trasferiment tal-għarfien. Xi Stati Membri diġà ħadu azzjoni biex jippromwovu ż-ŻER diġitali sabiex jiffaċilitaw l-aċċess onlajn bla xkiel għar-riżorsi, is-servizzi u l-kollaborazzjonijiet tar-riċerka[26].

L-Istati Membri kollha għandhom jiżguraw li hemm il-kundizzjonijiet biex isostnu: aċċess onlajn bla xkiel għas-servizzi tar-riċerka diġitali għall-kollaborazzjoni, l-informatika u l-aċċess għall-informazzjoni xjentifika; il-federazzjoni ta' identitajiet elettroniċi għar-riċerkaturi, li tiffaċilita l-aċċess transkonfinali tar-riċerkaturi għal servizzi u riżorsi; u aċċess armonizzat u użu tal-politiki tal- infrastrutturi elettroniċi u tas-servizzi diġitali tar-riċerka sabiex jippermettu kollaborazzjonijiet minn konsorzji multinazzjonali tar-riċerka ma' msieħba kemm pubbliċi kif ukoll privati.

It-trasferiment tal-għarfien u l-innovazzjoni miftuħa

It-trasferiment tal-għarfien huwa qasam ewlieni taż-ŻER fejn il-gvernijiet u l-partijiet interessati huma attivi ħafna, meta jitqies l-irwol kruċjali tiegħu fl-ekonomija, notevolment għall-irkupru. Filwaqt li dawn l-isforzi ta' appoġġ fl-Istati Membri huma ta' min ifaħħarhom, il-miżuri nazzjonali għadhom frammentati, u dan ifixkel, min-naħa l-oħra, l-innovazzjoni miftuħa b'mod ġenerali u l-effiċjenza tat-trasferiment tal-għarfien fuq il-livell nazzjonali[27]. Strateġiji li jipprovdu struttura, jistimulaw, jiffaċilitaw u bħala tali jiżguraw li r-riċerka pubblika tikkontribwixxi għal innovazzjoni miftuħa u t-trasferiment tal-għarfien, għandhom rwol importanti f'ekonomija bbażata fuq l-għarfien.

Jeħtieġ li l-Istati Membri jkomplu jiddefinixxu, jimplimentaw u jevalwaw strateġiji nazzjonali tat-trasferiment tal-għarfien biex iwasslu għal bidla strutturali u kulturali fis-sistema tar-riċerka u l-innovazzjoni u b'hekk jiżdied l-impatt ekonomiku u soċjali ta' riċerka.

Il-politika dwar ix-xjenza u l-innovazzjoni saret iktar u iktar interkonnessa. L-għarfien xjentifiku huwa dejjem aktar prodott b'mod dinamiku kollaborattiv, li konsegwentement iwassal għal innovazzjoni siewja u itaffi l-ispejjeż tat-tranżazzjonijiet. Bħala appoġġ tal-proċess, il-Kummissjoni Ewropea bħalissa qed tiżviluppa approċċ politiku komprensiv għall-innovazzjoni miftuħa u t-trasferiment tal-għarfien u se tikkonsulta mal-partijiet interessati dwar dan.

KOOPERAZZJONI INTERNAZZJONALI

Id-dimensjoni esterna taż-ŻER[28] hija intrinsika għall-iżvilupp tagħha.

Il-kisbiet taż-ŻER fil-ġbir tar-riżorsi u bil-ħolqien ta' massa kritika, li jiffaċilitaw l-iżvilupp, it-trasferiment u ċ-ċirkolazzjoni tal-għarfien u li jistabbilixxu suq tax-xogħol miftuħ għar-riċerkaturi, se jgħinu biex l-Ewropa ssir post attraenti għar-riċerkaturi globalment mobbli u l-investiment fir-riċerka u l-innovazzjoni.

Koordinazzjoni aħjar tal-politiki nazzjonali se tippermetti rappreżentazzjoni aktar effiċjenti u koerenti tar-riċerka u l-innovazzjoni Ewropej fid-dinja u żżied il-viżibbiltà u l-impatt tagħha. Imbagħad din se ssaħħaħ l-influwenza tal-Ewropa fl-iżvilupp ta' prinċipji komuni globali

[26] *idem* p. 32
[27] *idem* p. 29-30
[28] COM(2012(497), http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/137346.pdf

(pereżempju, fl-oqsma tal-integrità tal-evalwazzjoni bejn il-pari tar-riċerka, il-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa u d-dimensjoni tal-irġiel u n-nisa fir-riċerka, karrieri fir-riċerka, id-dritt ta' proprjetà intellettwali (IPR) u l-aċċess miftuħ għal pubblikazzjonijiet ta' riċerka ffinanzjati mill-pubbliku) sabiex jiffaċilitaw il-kooperazzjoni internazzjonali fir-riċerka u l-innovazzjoni u biex joħolqu kuntest ekwu globali.

3. KONKLUŻJONI U L-PASSI LI JMISS

Ir-Rapport ta' Progress tal-2013 juri li l-implimentazzjoni tal-aġenda taż-ŻER hija essenzjali biex l-attivitajiet tar-riċerka u l-innovazzjoni jsiru aktar effiċjenti, u biex isir kontribut għal tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inkluživ. Madankollu, juri wkoll li x-xenarju Ewropew tar-riċerka u l-innovazzjoni għadu frammentat u jidentifika l-ostakli li jżommu l-Ewropa milli tgawdi bis-sħiħ ŻER unifikata li fiha r-riċerkaturi, l-għarfien xjentifiku u t-teknoloġija jiċċirkolaw b'mod ħieles[29].

Għal dan l-għan, huwa importanti għall-Istati Membri li jaderixxu bi sħiħ mal-prijoritajiet taż-ŻER, billi dawn jibqgħu l-atturi primarji għall-introduzzjoni ta' riformi essenzjali taż-ŻER fis-sistemi nazzjonali ta' riċerka tagħhom. Is-Semestru Ewropew huwa strument b'saħħtu għall-Istati Membri biex b'mod koerenti jinkludu l-prijoritajiet taż-ŻER fil-kuntest usa' tar-riformi lejn iż-żieda fl-investiment fir-riċerka u l-iżvilupp u l-irkupru ekonomiku.

Fid-dawl ta' interazzjoni strateġika u aktar infurmata mal-Istati Membri, il-Kunsill ikkonferma r-rwol tal-Kumitat tal-Innovazzjoni u ż-Żona Ewropea tar-Riċerka (KŻER) biex tinkiseb iż-ŻER[30] u biex jingħata input lir-rappurtaġġ annwali tal-Kummissjoni u jkunu sfruttati bis-sħiħ is-sinerġiji bis-Simestru Ewropew. Għal dan l-għan, huwa kruċjali li l-Istati Membri jkomplu u, fejn meħtieġ, isaħħu l-appoġġ tagħhom biex il-mekkaniżmu ta' monitoraġġ biex ikollhom l-aħjar sisien possibbli għal valutazzjoni sħiħa tal-progress fl-2014.

Fil-kuntest tas-Sħubija rinfurzata taż-ŻER, l-interazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali u l-partijiet interessati għandha tkun ankrata aħjar u ssir espliċita f'ħafna mill-Istati Membri. L-Organizzazzjonijiet tal-Partijiet Interessati tar-riċerka li ffirmaw id-Dikjarazzjoni Konġunta mal-Kummissjoni għandhom ikunu eżempju ta' interazzjoni bejniethom u l-membri tagħhom fid-direzzjoni taż-ŻER. Huma mistennija li jirrapportaw dwar il-progress tagħhom sa tmiem din is-sena, li jsaħħu l-kollaborazzjoni tagħhom u meta rilevanti, li jżidu l-isforz tagħhom għal azzjonijiet konġunti f'appoġġ liż-ŻER.

Il-Kummissjoni se tfittex li ssaħħaħ il-kontribuzzjoni tagħha liż-ŻER permezz tal-Orizzont 2020 li, flimkien mal-finanzjament pubbliku nazzjonali disponibbli fi 28 Stati Membru u l-Pajjiżi Assoċjati, se tkun pilastru finanzjarju importanti għat-twettiq taż-ŻER. Huwa importanti wkoll li l-Istati Membri jinkorporaw l-aġenda taż-ŻER fl-użu tagħhom tal-fondi Ewropej strutturali u ta' investiment (ESIF).

Hija r-responsabbiltà tal-Kummissjoni li tikkontribwixxi fid-dibattitu politiku u l-implimentazzjoni ġenerali taż-ŻER. Hi se tkompli tappoġġa t-tagħlim reċiproku u l-iskambju ta' prassi tajba bejn l-Istati Membri, biex tiżviluppa fehim u apprezzament aħjar tal-politiki nazzjonali ta' riċerka u innovazzjoni fil-kuntest usa' tas-Simestru Ewropew ta' investiment fir-riċerka u l-innovazzjoni u l-iżvilupp ekonomiku[31].

29 TFUE, l-Artikolu 179

30 Ir-Riżoluzzjoni tal-Kunsill dwar xogħol ta' konsulenza għaż-ŻER, 31/5/2013

31 Fl-2013 ġew organizzati seminars ta' tagħlim reċiproku dwar il-finanzjament kompetittiv u s-sinerġija bejn il-Fondi Strutturali u l-Orizzont 2020. Huwa previst seminar appoġġat mill-KE li jindirizza strateġiji nazzjonali biex jitħarrġu biżżejjed riċerkaturi biex jintlaħqu l-miri nazzjonali tar-R&Ż.

Appoġġ għall-kompletezza taż-ŻER mill-Kunsill, il-Kunsill Ewropew, il-Parlament Ewropew, il-KESE u l-KtR jibqa' kruċjali biex jiġi żgurat il-pont ma' partijiet interessati tas-soċjetà inġenerali, il-Parlamenti nazzjonali u r-reġjuni. Għalhekk, il-Kummissjoni se tiżgura li jinżamm djalogu interistituzzjonali xieraq.

Fl-2014, se ssir valutazzjoni sħiħa tal-progress sabiex jiġi stabbilit jekk is-Sħubija taż-Żona Ewropea tar-Riċerka għat-Tkabbir u l-Impjiegi rinfurzata kinitx biżżejjed biex iż-ŻER tkun kompluta, kif talab il-Kunsill Ewropew[32].

32 EUCO 2/1/11